

ยายอยู่ในหมู่คณะไหน หรืออยู่ที่บ้านใครก็ตาม ไม่ใช่บ้านเรา ยายจะลדתัวลงตลอดเวลาทำตัวเป็นผ้าขี้ริ้วเช็ดเท้า ให้เขาเช็ดให้พอ แล้วเราจะมีความสุข แล้วเราก็จะเด่นขึ้นมาเอง เขาจะด่าว่าเสียดสีอย่างไร ยายไม่รู้สึกละไร ใครจะอย่างไรก็ช่าง ยายสนใจแต่เรื่องธรรมะของยาย”(๑๐ ม.ค. ๒๕๒๗)

“ ท า วิ ช ข า ”

คุณยายเล่าให้ฟังว่า “สมัยหลวงพ่อดัดปากนำท่านเทศน์หรือสอนคน ท่านจะใช้บาลีและธรรมะควบคู่กันไปตลอดเวลา ท่านว่าบาลีแล้วแปลพูดเป็นธรรมะอย่างนี้ตลอด พอหลวงพ่อบวชท่านก็เที่ยวค้นหาศึกษาวิชาทั้งเรียนบาลีและการปฏิบัติ พอท่านสร้างโรงงานเสร็จ ท่านหยุดไม่ออกไป

ค้นแสวงหาความรู้ที่ไหนอีกเลย ท่านเริ่มคิดหัวทำวิชาอยู่หลายปี จนกระทั่งยายไปถึงหลวงพ่”(อาทิตย์ ๒๒ มิ.ย. ๒๕๒๖)

“สมัยที่ยายเข้าไปในโรงงานทำวิชาใหม่ๆ ยายป่วยอยู่ ๗ วัน ธรรมะของยายมีดลงไม่สว่าง แต่ยายไม่เคยเสียกำลังใจเลย เพราะยายคิดว่ามีได้ ก็สว่างได้ ยังไม่เห็นก็ต้องเห็นได้ ยายทำใจกลางๆ ตลอด แล้วธรรมะยายก็กลับเหมือนเดิม เชี่ยวชาญกว่าเดิม”(๑๖ มิ.ย. ๒๕๒๔)

คุณยายเล่าว่า “โรงงานทำวิชาเป็นกุฏิหลังใหญ่ มีเพิงออกไป ๒ ข้าง แฉกที่กั้นพระกับแม่ชีไม่สูงนัก พอไม่ให้ข้ามได้และไม่เห็นหน้ากัน หลวงพ่อดัดปากนำนั่งกับพระ มีพระนั่งทำวิชาประมาณ ๓๐ รูป แม่ชีกับผู้หญิงที่ไม่ได้บวชชี แต่ถือศีล ๘ รวมประมาณ ๓๐ คน”

คุณยายเล่าว่า สมัยหลวงพ่อดัดปากนำท่านป้องกันมาก ระวังมาก ระหว่างเรื่องผู้ขาย

พระเดชพระคุณ หลวงพ่อวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

กับผู้หญิง ดิฉันสังกะสีล้อมระหว่างผู้หญิง
ที่ทำวิชากับพระไม่ให้เห็นกันเลย แม้แต่
หน้าแข้งพระก็ไม่ให้ผู้หญิงเห็น หรือผู้หญิง

ที่แก่แล้วก็ตาม ท่านห้ามไม่ให้เข้ากุฏิพระว่า
“ไอ้แก่ละตัวดี”(๕ เม.ย. ๒๕๒๘)

“ชุดที่ทำวิชาแบ่งเป็น ๒ ผลัด

หัวหน้าเวรที่ ๑ กับผู้ช่วย ยายเป็น ‘หัวหน้าเวรที่ ๒’ คนเก่งๆ ที่หลวงพ่อบริการใช้งาน นอกจากยาย แล้วก็มี ฉลวย ญาติ ตรีชามัย(ละมัย) ยายปุก ส่วนคนอื่นยายจำชื่อไม่ได้ จำได้แต่หน้า”

หัวหน้าเวร จะเป็นผู้ทำวิชาเก่งมาก เรียกว่าชาดรู้ หลวงพ่อท่านจะมี “เตี๋ยชาดรู้” ไว้ให้โดยเฉพาะ เป็นตั้งไม้สำหรับนั่งสมาธิ มีมุ้งครอบ มุ้งนี้จะพอดีครอบตัวเป็นตัวบังคับ คุณยายเล่าว่า “นั่งไปนานๆ บางทีเผลอหลับไปนิดก็มี ถ้าตัวเอียงไปทางไหนก็จะถูกยุ้งกัด พอรู้ตัวก็รีบนั่งใหม่” คนนั่งจึงต้องนั่งตัวตรง มีสติ เรียก “มุ้งชาดรู้”

สิ่งเหล่านี้จึงเป็นบทฝึก ทำให้คุณยายมีท่านั่งแบบกายตรงดำรงสติมั่น หลังของคุณยายตรง เป็นฉากสง่างาม แม้สมัยที่คุณยายอายุ ๙๐ ปีแล้วก็ตาม หลังของท่านก็ยิ่งตรงมาก มากกว่าเด็กสาวบางคน

“สมัยยายไปถึงหลวงพ่อบุญปากน้ำ

มีคนทำวิชาอยู่แล้วเกือบสามสิบคน ตอนยายเข้าไปใหม่ๆ นั่งข้างหลังไม่ค่อยรู้เรื่อง แต่พอไปได้ไม่นาน หลวงพ่อบริการวิชาเหตุผลของแต่ละคนเรียงทีละคน แล้วก็ถามยาย ยายตอบได้เรื่องได้ราว จนกระทั่งได้ย้ายขึ้นมานั่งอยู่ข้างหน้า อย่างเช่น หลวงพ่อท่านถามยายว่า นกพิราบมันบินมาเกาะที่หลังคาโบสถ์ แล้วมันหันกลับไป มันคิดอย่างไร ยายตอบว่า นกมันบินมาแล้ว มันหันกลับไปดูทิศทางที่มันบินมา ยายบอกว่ามันรู้อยู่ในใจ เกิดความรู้ขึ้นมาในใจ จึงตอบออกไปอย่างนั้น แล้วยายก็ตอบได้ถูก เวลาหลวงพ่อบุญถาม ยายจะตอบถูกเป็นส่วนมาก บางทีจะตอบได้ใกล้เคียง ถึงใกล้เคียงหาสตางค์แบบนี้อยู่เรื่อยๆ ที่ขาดไปนิดหน่อย เพราะบางครั้งญาณของยายเคลื่อนไปบ้าง แต่ปกติญาณของยายจะไม่เคลื่อน หลวงพ่อยิ่งใช้งานก็ยิ่งคล่องขึ้น พอตอบถูกหลวงพ่อก็ยิ่งต่อกรรมะ ต่อวิชาให้มากขึ้นๆ ยายใช้

เวลาอยู่ ๓ ปี จึงดีธรรมะได้แตกฉานเชี่ยวชาญ
รู้คล่องรู้หมดทุกอย่าง เหมือนหลวงพ่อใช้ให้
หยิบเข็มสักเล่มในทะเล ก็รู้ว่าเอาไว้ที่ไหน
หลวงพ่อก็ตั้งให้ยายเป็นหัวหน้าขาดรู้ นั่ง
กลางวัน ๖ ชั่วโมง กลางคืน ๖ ชั่วโมง ยาย
ใช้เวลาอยู่ในโรงงาน ๓ ปี จึงแตกฉาน
เชี่ยวชาญในวิชาธรรมกาย ละเอียดลึกซึ้ง
มาก หลวงพ่อก็ต้องถามอยู่เสมอว่า เขา
คิดอย่างไร เขาก็คือ มาร ให้ไปดูว่าเขาคิด
อย่างไร พูดอย่างไร รู้สึกอย่างไร ๓ อย่างนี้
จะถูกถามเหตุผลอยู่ตลอด ต้องตอบให้ได้
มีภาคขาว(กุศลธรรม) ภาคดำ(อกุศลธรรม)
ภาคกลาง(อัพยาภุต) สายต่างๆ สีต่างๆ
แต่ละภาคเขาก็มีสีต่างๆ สายต่างๆ ท่านจะ
ถามว่า ขาวคิดอย่างไร ดำคิดอย่างไร กลาง
คิดอย่างไร ชาติธรรมต่างๆ เป็นอย่างไรต้อง
รู้ให้ชัดเจน ชาติภาคขาว ชาติภาคดำรบกัน
ต้องอาศัยภาคกลาง ชาติภาคกลางไม่รบกับ
ใครอยู่เฉยๆ ภาคขาวก็พยายามไปให้ถึง

ที่สุดของภาคดำ ภาคดำก็พยายามไปให้ถึงที่
สุดของภาคขาว ทั้งสองภาค อาศัยธาตุดิน
น้ำ ลม ไฟ วิญญาณธาตุของภาคกลางกัน
อยู่ เหมือนแผ่นดินที่มีต้นไม้อาศัยอยู่ เช่น
ต้นกระถินณรงค์ เป็นชาติธรรมอ่อน ต้น
พะยอม เป็นชาติธรรมแก่ คนที่รบกันเหมือน
เด็กเล่น ถ้าในชาติในธรรมเขารบกันจริงๆ
ถ้าเราปราบมารได้สำเร็จ เขาหยุดรบกัน ใน
โลกก็หยุดรบด้วย”

“อยู่ใกล้ครู ยิ่งรู้มากขึ้น”

คุณยายไม่รู้สึกเสียใจน้อยใจ ว่าได้รับ
ของแจกเก่าหรือสกปรก คุณยายเฉยๆ กับ
เรื่องเหล่านี้ ดีใจที่ได้รับเท่านั้น คิดแต่ว่าจะ
นั่งธรรมะให้ก้าวหน้า ถ้าหลวงพ่อวัดปากน้ำ
ถามอะไร จะได้ตอบได้ถูกเท่านั้น คุณยาย
กลัวและเคารพหลวงพ่อบ้าง ไม่อยากทำ